

Öğrenci No :

Adı, Soyadı :

CEVAP ANAHTARI

16.05.2016

Aşağıdaki soruların cevaplarını boşluklara yazınız.

1. $\int \frac{e^t}{(e^t+1)^2(e^t-2)} dt$ integralini hesaplayınız.

$$e^t = u \Rightarrow e^t dt = du$$

$$I = \int \frac{e^t dt}{(e^t+1)^2(e^t-2)} = \int \frac{du}{(u+1)^2(u-2)}$$

$$\frac{1}{(u+1)^2(u-2)} = \frac{A}{u-2} + \frac{B}{u+1} + \frac{C}{(u+1)^2}$$

$$A(u+1)^2 + B(u+1)(u-2) + C(u-2) = 1$$

$$u = -1 \Rightarrow C = -\frac{1}{3}$$

$$u = 2 \Rightarrow A = \frac{1}{9}$$

$$u = 0 \Rightarrow A - 2B - 2C = 1 \Rightarrow B = -\frac{1}{9}$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow I &= \frac{1}{9} \int \frac{du}{u-2} - \frac{1}{9} \int \frac{du}{u+1} - \frac{1}{3} \int \frac{du}{(u+1)^2} \\ &= \frac{1}{9} \ln|u-2| - \frac{1}{9} \ln|u+1| + \frac{1}{3} \frac{1}{u+1} + C \\ &= \frac{1}{9} \ln \left| \frac{u-2}{u+1} \right| + \frac{1}{3} \frac{1}{u+1} + C \\ &= \frac{1}{9} \ln \left| \frac{e^t-2}{e^t+1} \right| + \frac{1}{3(e^t+1)} + C \end{aligned}$$

2. $\int_2^{\infty} \frac{1}{x\sqrt{x^2-1}} dx$ integralinin yakınsaklığını araştırınız.

Has olmayan integraldir.

$$I = \int_2^{\infty} \frac{1}{x\sqrt{x^2-1}} dx = \lim_{b \rightarrow \infty} \int_2^b \frac{dx}{x\sqrt{x^2-1}} \quad \begin{matrix} x = \sec t \\ dx = \sec t \tan t dt \end{matrix}$$

$$\int \frac{dx}{x\sqrt{x^2-1}} = \int \frac{\sec t \tan t dt}{\sec t |\sec^2 t - 1|} = \int \frac{\tan t dt}{\tan t} = t$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow I &= \lim_{b \rightarrow \infty} \left(\operatorname{arcsec} x \Big|_2^b \right) \\ &= \lim_{b \rightarrow \infty} (\operatorname{arcsec} b - \operatorname{arcsec} 2) \\ &= \frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{3} = \frac{\pi}{6} \end{aligned}$$

dir. Yani integral yakınsaktır.

3. $\left\{ \frac{e^n+1}{e^n} \right\}$ dizisinin limitinin $L=1$ olduğunu

tanımı kullanarak gösteriniz.

Keyfi bir $\varepsilon > 0$ verilsin. $n > N$ özelliğindeki her n için

$$|a_n - L| = \left| \frac{e^n+1}{e^n} - 1 \right| < \varepsilon$$

o.s. bir N doğal sayısının olduğunu gösterilmesi gerekir. Buna göre

$$\left| \frac{e^n+1}{e^n} - 1 \right| = \left| 1 + \frac{1}{e^n} - 1 \right| = \left| \frac{1}{e^n} \right| < \varepsilon$$

$$\Rightarrow \frac{1}{e^n} < \varepsilon \Rightarrow e^n > \frac{1}{\varepsilon} \Rightarrow n > \ln\left(\frac{1}{\varepsilon}\right)$$

dur. Eğer N doğal sayısı $N > \ln\left(\frac{1}{\varepsilon}\right)$

esitsizliğini gerçekleştirecek şekilde seçilirse her $n > N$ için $|a_n - 1| < \varepsilon$ esitsizliği gerçekleşir.

4. $a^2x^2 + b^2y^2 = a^2b^2$ eğrisi tarafından sınırlanan bölgenin alanını bulunuz.

$\frac{x^2}{b^2} + \frac{y^2}{a^2} = 1$ elipsinin sınırladığı bölgenin alanıdır. $y^2 = a^2 - \frac{a^2x^2}{b^2}$

$$A = 4 \int_0^b \sqrt{a^2 - \left(\frac{a}{b}x\right)^2} dx \quad \begin{array}{l} \frac{a}{b}x = a \sin t \\ \Rightarrow dx = b \cos t dt \end{array}$$

$$\int \sqrt{a^2 - \left(\frac{a}{b}x\right)^2} dx = \int \sqrt{a^2 - a^2 \sin^2 t} b \cos t dt$$

$$= \int ab \cos^2 t dt = ab \int \frac{1 + \cos 2t}{2} dt$$

$$= \frac{ab}{2} \left[t + \frac{\sin 2t}{2} \right] = \frac{ab}{2} \left[t + \sin t \cos t \right]$$

$$= \frac{ab}{2} \left[\arcsin \frac{x}{b} + \frac{x}{b} \cdot \frac{\sqrt{b^2 - x^2}}{b} \right]$$

$$\Rightarrow A = 4 \cdot \frac{ab}{2} \left[\arcsin \frac{x}{b} + \frac{x \sqrt{b^2 - x^2}}{b^2} \right]_0^b$$

$$= 2ab \left[\arcsin(1) - \arcsin(0) \right]$$

$$= 2ab \left[\frac{\pi}{2} - 0 \right] = \underline{\underline{\pi ab}}$$

5. $\int \ln(x + \sqrt{x^2 + 1}) dx$ integralini hesaplayınız.

$$\ln(x + \sqrt{x^2 + 1}) = u \Rightarrow \frac{1 + \frac{2x}{2\sqrt{x^2 + 1}}}{x + \sqrt{x^2 + 1}} dx = du$$

$$\Rightarrow \frac{dx}{\sqrt{x^2 + 1}} = du$$

$$dx = du \Rightarrow u = x$$

$$I = \int \ln(x + \sqrt{x^2 + 1}) dx = x \ln(x + \sqrt{x^2 + 1}) - \int \frac{x dx}{\sqrt{x^2 + 1}}$$

$$x^2 + 1 = t^2 \Rightarrow 2x dx = 2t dt$$

$$\Rightarrow I = x \ln(x + \sqrt{x^2 + 1}) - \int \frac{t dt}{t}$$

$$= x \ln(x + \sqrt{x^2 + 1}) - \sqrt{x^2 + 1} + C$$

6. $\int_0^1 \frac{1}{1+x^2} dx$ integralinin gerçek değeri ile $n=4$

değeri için Simpson kuralıyla elde edilen yaklaşık sonucu karşılaştırınız.

$$n=4 \Rightarrow \Delta x = \frac{1}{4}$$

$$x_0=0, x_1=\frac{1}{4}, x_2=\frac{1}{2}, x_3=\frac{3}{4}, x_4=1$$

$$S_4 = \frac{1}{3 \cdot 4} \left[f(0) + 4f\left(\frac{1}{4}\right) + 2f\left(\frac{1}{2}\right) + 4f\left(\frac{3}{4}\right) + f(1) \right]$$

$$= \frac{1}{12} \left[1 + 4 \cdot \frac{16}{17} + 2 \cdot \frac{4}{5} + 4 \cdot \frac{16}{25} + \frac{1}{2} \right]$$

$$= \frac{1}{12} \left[\frac{3}{2} + \frac{104}{25} + \frac{64}{17} \right]$$

$$= \frac{8011}{10200} \approx 0,785392$$

dur. İntegralin gerçek değeri

$$\int_0^1 \frac{dx}{1+x^2} = \arctan x \Big|_0^1$$

$$= \arctan(1) - \arctan(0)$$

$$= \frac{\pi}{4} - 0 = \frac{\pi}{4} \approx 0,785398$$

Her soru 17'şer puan olup sınav süresi 80 dakikadır.

Başarılar.

Prof. Dr. İ. Naci Cangül, Arş. Gör. Dr. Aysun

Yurttaş